

MineLife – Życie z górnictwem

Sprawozdanie z wyjazdu studyjnego do Bad Schlema

Zadanie 1:	Wspólny rozwój kompetencji
Organizator:	Saksoński Wyższy Urząd Górniczy we Freibergu
Uczestnicy:	Saksoński Wyższy Urząd Górniczy we Freibergu Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Politechnika Wrocławska Przedstawiciele Wismut GmbH Core Consult
Instytucja towarzysząca na miejscu:	Wismut GmbH
Rozpoczęcie:	4 września 2019 r.
Zakończenie:	5 września 2019 r.
Miejsce wydarzenia:	Bad Schlema

Tematem wiodącym wizyty studyjnej w Bad Schlema było postępowanie w przypadku szkód górniczych bez następców prawnych i usunięcie tych szkód.

W wyjeździe studyjnym wzięło udział łącznie 20 osób. Uczestnikami wydarzenia byli partnerzy projektu: Saksoński Wyższy Urząd Górniczy we Freibergu (OBA), Wyższy Urząd Górniczy (WUG), Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu (OUG), Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu (UMWD), a także przedstawiciele nauki i branży górniczej: Wismut GmbH, pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej, Core Consult oraz tłumacz.

Wizyta rozpoczęła się w środę 4 września 2019 r. o godz. 13:40 spotkaniem uczestników w docelowym miejscu jakim był – Hotel am Kurhaus przy ulicy Richard-Friedrich-Boulevard 16 w Bad Schlema. Na wstępie głos zabrała Pani Katarzyna Kozień – referent projektu w Saksońskim Wyższym Urzędzie Górniczym we Freibergu (OBA), która powitała uczestników i omówiła szczegółowo plan całej wizyty studyjnej.

Po krótkim wstępie Pan Robert Wand (OBA) z Wydziału 32 – Nieczynne górnictwo, przedstawił w ramach przypomnienia krótką sylwetkę Saksońskiego Wyższego Urzędu Górniczego we Freibergu (OBA), który pełni nadzór górniczy w Saksonii od 1542 r. Do zadań OBA należy: przyznawanie koncesji górniczych, pobieranie opłat eksploatacyjnych, zatwierdzanie planów ruchu zakładu, monitorowanie bezpieczeństwa zakładowego, zwalnianie z nadzoru górniczego, ochrona środowiska, pracy i zdrowia w górnictwie, finansowanie procedur rekultywacji i likwidacji zakładów

MineLife – Życie z górnictwem

górnictwych oraz zapewnienie środków bezpieczeństwa w przypadku pustek podziemnych. Następnie uczestnikom przedstawione zostało nieczynne górnictwo w Saksonii bez następcy prawnego. Dodatkowo Pan Robert Wand omówił podstawy prawne, m.in. Saksońskie rozporządzenie o pustkach (SächsHohlrVO) z dnia 20 lutego 2012 r. Prawo obejmuje nieczynne kopalnie i odwierty, naturalne podziemne pustki o objętości powyżej 50 m³, sztuczne pustki o objętości powyżej 50m³ niewykonane w konstrukcji otwartej, hałdy i wyrobiska. Prawo reguluje zmiany w urządzeniach środków bezpieczeństwa, zgłaszanie podziemnych pustek, obowiązek zgłaszania użytkowania pustek oraz prac techniczno-górnictwych na obiektach nieczynnego górnictwa oraz urzędowe prawo wstępu oraz jak również informacje od organów nadzoru górnictwa na temat możliwych zagrożeń związanych z użytkowaniem nieruchomości gruntowej. Następnie przedstawiony został przebieg procesu likwidacji szkód, który rozpoczyna się od zgłoszenia szkody przez mieszkańców, właścicieli nieruchomości gruntowej itd. Kolejnym etapem jest odgrodzenie oraz ustalenie stanu rzeczy (zagrożenia) lub działanie natychmiastowe – prace przeprowadzane bezpośrednio przez przedsiębiorstwo zabezpieczenia górnictwa. W przypadku stwierdzenia wysokiego potencjału zagrożenia z reguły udziela się zlecenia na prace inżynierskie, a następnie na prace budowlane. Na zakończenie przebiegu likwidacji szkód dokumentacja z zabezpieczenia trafia do OBA.

Następną prezentację wygłosił pan Manfred Speer – przedstawiciel firmy Wismut GmbH, podejmując temat rekultywacji terenów nieczynnego górnictwa Wismut w Saksonii. Przedstawiono rozwój górnictwa uranu w Saksonii i Turyngonii. W ramach przykładu rekultywacji naziemnych nieczynnych terenów Wismut, przedstawiono hałdę szybu centralnego/skarpa wschodnia – Johanngeorgenstadt, która miała na celu usunięcie radioaktywnego materiału hałdy z nieruchomości zamieszkałej, montaż elementów wsporniczych u podstaw hałdy, nałożenie przykrycia z funkcją tłumienia radonu, zazielenienie i obsadzenie powierzchni rekultywacji. Sukcesem rekultywacji była wywierana redukcja ekshalacji radonu u podstaw hałdy. Przykładem terenów naziemnych są prace rekultywacyjne na obiekcie Hałdy 65 – Aue – Bad Schlema (fot. 1.,2.), które mają na celu usunięcie zbyt stromych skarp oraz wywiezienie i przykrycie materiału hałdy. Podczas prezentacji nawiązała się dyskusja pomiędzy uczestnikami wizyty studyjnej. W kolejnym etapie poruszono temat rekultywacji oraz zabezpieczania podziemnych nieczynnych wyrobisk. Przykładem było zapadlisko Dörfler Weg – Annaberg – Buchholz, gdzie głównym celem było usunięcie zagrożenia wskutek powstałego zapadliska. Z powodu powstałego zapadliska wybudowano nową drogę dojazdową na terenie prywatnej posiadłości. Pan Falk Dittrich (OBA) z Wydziału 13 w ostatnim wystąpieniu przedstawił umowy administracyjne Wismut –

MineLife – Życie z górnictwem

Altstandorte, gdzie poruszono podstawy prawne i informacje ogólne dotyczące procedur administracyjnych.

Po części teoretycznej grupa uczestniczyła w wycieczce terenowej po terenach rekultywowanych w Bad Schlema.

Fot. 1. i 2. Halda 65 w Bad Schlema, po lewej: widok na haldę podczas wywożenia materiału haldy, po prawej: pan Manfred Speer podczas przedstawiania projektu wykonawczego działań rekultywacyjnych.

Następnie grupa uczestnicząca w wizycie studyjnej udała się do miejsca zakwaterowania. Drugiego dnia, tj. 5 września, uczestnicy udali się do Schneebergu, gdzie zostali oprowadzeni po placu budowy (wykop 1, wykop 2).

Fot. 3., 4. Uczestnicy w Schneebergu na placu budowy, 4-5.09.2019 r.

MineLife – Życie z górnictwem

Fot. 5., 6. Rekultywacja placu przykościelnego w Schneebergu.

Ostatnim etapem wizyty studyjnej było zwiedzenie kościoła św. Włofganga przy placu budowy i zapoznanie się z problematyką likwidacji szkód po działalności górniczej na terenie kościoła. Uczestnicy mieli możliwość zobaczenia miasta Scheenberg w wieży kościelnej (fot. 8.), która miała ok. 80 m wysokości.

Fot. 7., 8. Uczestnicy wizyty studyjnej na terenie placu budowy, po prawej: widok z wieży kościoła.

MineLife – Życie z górnictwem

Fot. 9. Uczestnicy podczas wyjazdu studyjnego w Bad Schlema, 4-5 września 2019 r.

Na zakończenie wyjazdu studyjnego pan Holger Heymann (OBA) podsumował wydarzenie, podziękował gospodarzom i wszystkim uczestnikom (fot. 9.) oraz zaprosił na ostatnią wizytę studyjną w październiku. Ostatnim elementem wizyty studyjnej był wspólny lunch.

Z upoważnienia Dyrektora
Z-ca DYREKTORA
Okręgowego Urzędu Górniczego
we Wrocławiu
Kamil Długosz

